

Analyse:

Den første fritidsjobsommer uden skat på de unges arbejde

Resumé

Unge medarbejdere er en bærende ressource i dagligvarehandlen: Cirka halvdelen af alle beskæftigede i de danske supermarkeder m.v. er unge under 20 år. Fritidsjobbet hos den lokale købmand er dermed fortsat mange danskeres allerførste møde med det voksne arbejdsmarked.

I juli 2024 foreslog DSK blandt andet, at arbejdsmarkedsbidraget for personer under 18 år blev afskaffet, og at reglerne for unges arbejde blev moderniseret og forenklet. Det er nu sket: Fra 1. januar 2026 betaler unge ikke længere AM-bidrag af deres løn til og med det år, hvor de fylder 17 år, og en gennemgribende forenkling af reglerne for unges arbejde er trådt i kraft.

Sommeren 2026 er derfor den første sommer, hvor de unge arbejder under de nye regler. For en typisk ungarbejder i et supermarked med en månedsløn på cirka 3.000 kroner betyder alene AM-bidragets bortfald en gevinst på cirka 2.880 kroner om året.

Og sommeren er netop højsæson for de unges arbejde hos købmanden: I gennemsnit var der cirka 1.100 flere unge medarbejdere i dagligvarehandlen i tredje kvartal end i andet kvartal i perioden 2015-2024 – en effekt, der er størst uden for de største byer. Med andre ord har det aldrig været mere attraktivt for en ung at tage et sommerjob hos den lokale købmand: DSK's forslag fra 2024 er blevet til virkelighed, og denne sommer viser for første gang de nye regler i praksis.

Fra DSK-forslag til lov: nye rammer om unges fritidsjob

I analysen "Sommerferietid er fritidsjobtid – også hos købmændene" fra juli 2024 foreslog DSK nye og tidssvarende regler for skolesøgende unges arbejde, en forenkling af reglerne – og at arbejdsmarkedsbidraget for unge under 18 år blev afskaffet.¹

Siden er det politiske system fulgt med: I september 2024 indgik samtlige Folketingets partier "Aftale om flere unge i fritidsjob", Folketinget vedtog fritagelsen for arbejdsmarkedsbidrag, og en trepartsaftale i november 2025 satte punktum for regelforenklingen. De væsentligste ændringer er:

Faktaboks: De nye regler for unges fritidsjob

- *Unge betaler fra 1. januar 2026 ikke arbejdsmarkedsbidrag (8 pct.) – til og med det år, de fylder 17.*
- *Forbudslisten mod maskiner er erstattet af en konkret risikovurdering og effektivt tilsyn.*
- *15-17-årige må arbejde kl. 06-22 eller kl. 07-23 i alle brancher, og 13-14-årige må varetage flere opgaver – f.eks. lettere kasseekspedition.*
- *Undervisningspligten ophører allerede ved udgangen af juni, så 15-årige kan tage sommerjob efter 9. klasse.*
- *Frikortet oprettes automatisk fra det år, den unge fylder 13, og den kommunale ungeindsats kan vejlede om fritidsjob.*

Kilde: Beskæftigelsesministeriet: "Aftale om flere unge i fritidsjob" (12. september 2024) og trepartsforståelsen af 3. november 2025, www.bm.dk/arbejdsmraader/aktuelle-fokusomraader/flere-unge-skal-have-et-fritidsjob og www.bm.dk/arbejdsmraader/politiske-aftaler/trepartsaftaler/2025/trepartsforstaelse-om-enklere-regler-for-unge-i-fritidsjob. Alle ændringer er i kraft fra 1. januar 2026.

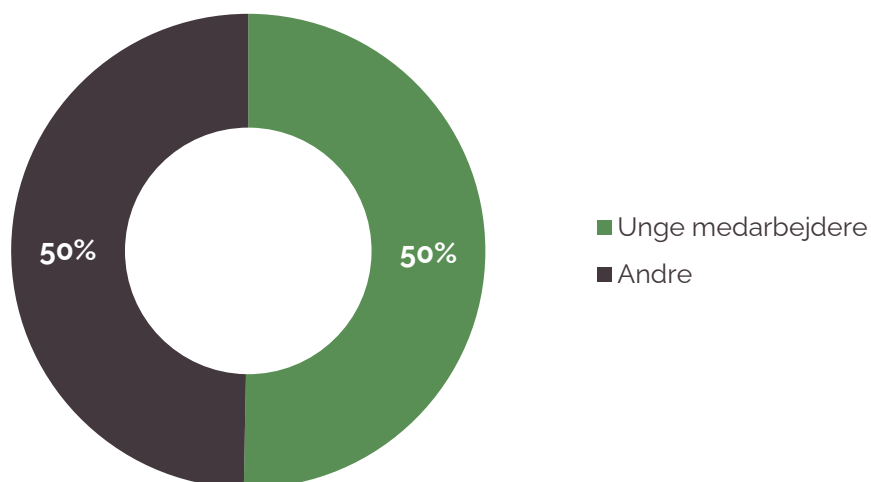
¹ DSK (juli 2024): "Sommerferietid er fritidsjobtid – også hos købmændene".
<https://dsk.dk/wp-content/uploads/2024/07/Sommerferietid-er-fritidsjobtid-ogsaa-hos-koebmaendene.pdf>

Ændringerne svarer i vidt omfang til de forslag, DSK fremsatte i 2024 – og sommeren 2026 er den første ferie under det samlede nye regelsæt.

Dagligvarehandlen er fortsat de unges indgang til arbejdsmarkedet

Fritidsjobbet hos købmanden er for mange danskere det allerførste møde med arbejdsmarkedet – og det billede holder: Ved udgangen af 2024 var cirka halvdelen af alle beskæftigede i de danske supermarkeder m.v. unge under 20 år.

Andel unge medarbejdere i danske supermarkeder m.v., 2024K4



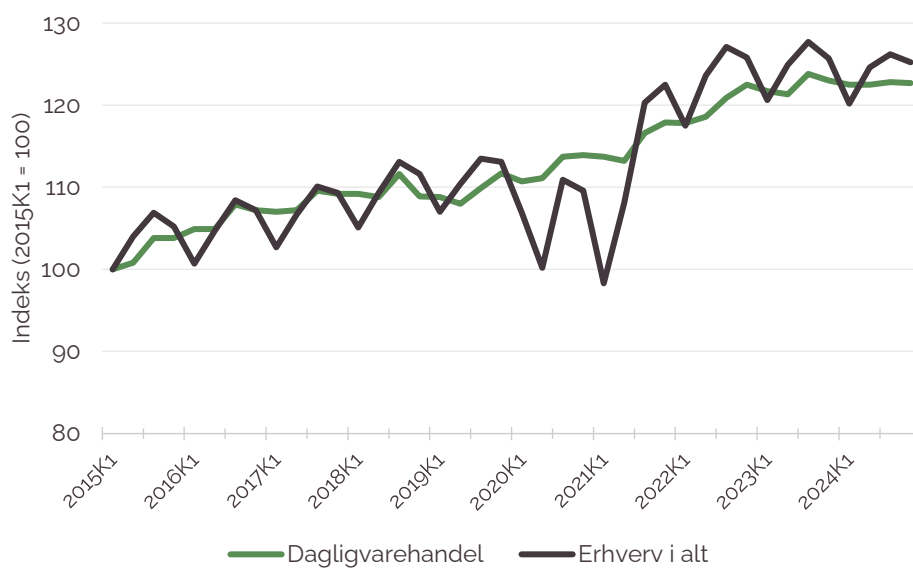
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: KAS300 og egne beregninger.

Note: Der er taget udgangspunkt i branchekode "47001 Supermarkeder og varehuse mv.". "Unge medarbejdere" er defineret som summen af beskæftigede i aldersgrupperne "under 16 år" og "16-19 år". Figuren viser data for 2024K4, der er de seneste tal i statistikken.

På arbejdsmarkedet generelt udgjorde de unge til sammenligning knap syv procent af de beskæftigede i samme periode. Fritidsjobbet hos købmanden er med andre ord fortsat den naturlige indgang til arbejdsmarkedet for rigtig mange unge.

De unges beskæftigelse i dagligvarehandlen er samtidig vokset støt: Siden starten af 2015 er antallet af unge medarbejdere i supermarkederne steget med cirka 23 pct. – næsten i takt med væksten i unges beskæftigelse på arbejdsmarkedet som helhed.

Udviklingen i unges beskæftigelse (2015K1 = 100)



Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: KAS300 og egne beregninger.

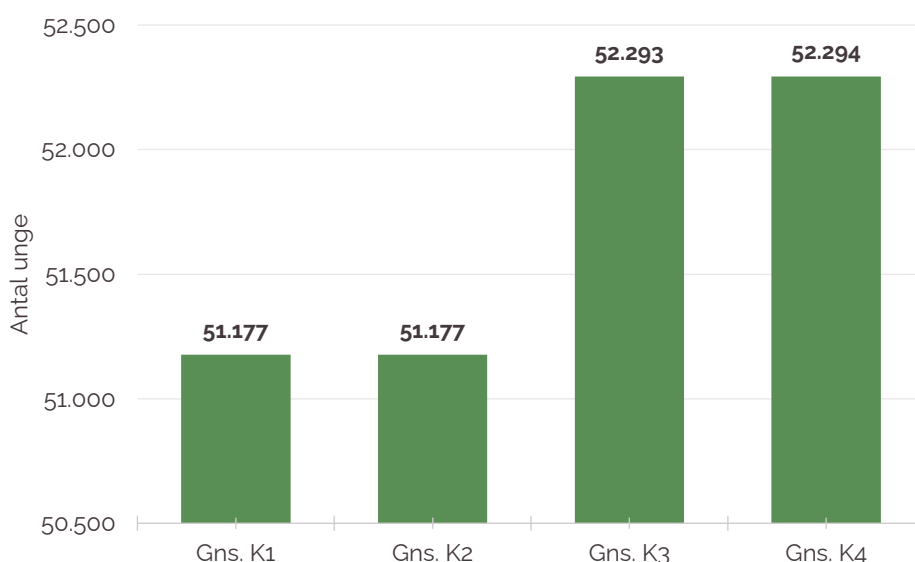
Note: Se note til ovenstående figur.

Ved udgangen af 2024 var der dermed flere unge beskæftigede i dagligvarehandlen end på noget tidligere tidspunkt i perioden.

Sommeren er fortsat højsæson hos købmanden – især uden for de store byer

For mange unge er sommerferietiden også arbejdstid. Ser man på ungdomsbeskæftigelsen i dagligvarehandlen, er tredje kvartal højsæsonen: I perioden 2015-2024 beskæftigede de danske dagligvarebutikker i gennemsnit cirka 52.300 unge medarbejdere i tredje kvartal – det er cirka 1.100 flere end gennemsnittet for andet kvartal i samme periode, svarende til en stigning på godt 2,2 pct., hver gang kalenderen skifter fra andet til tredje kvartal.

Gennemsnitlig ungdomsbeskæftigelse i supermarkeder pr. kvartal, 2015-2024



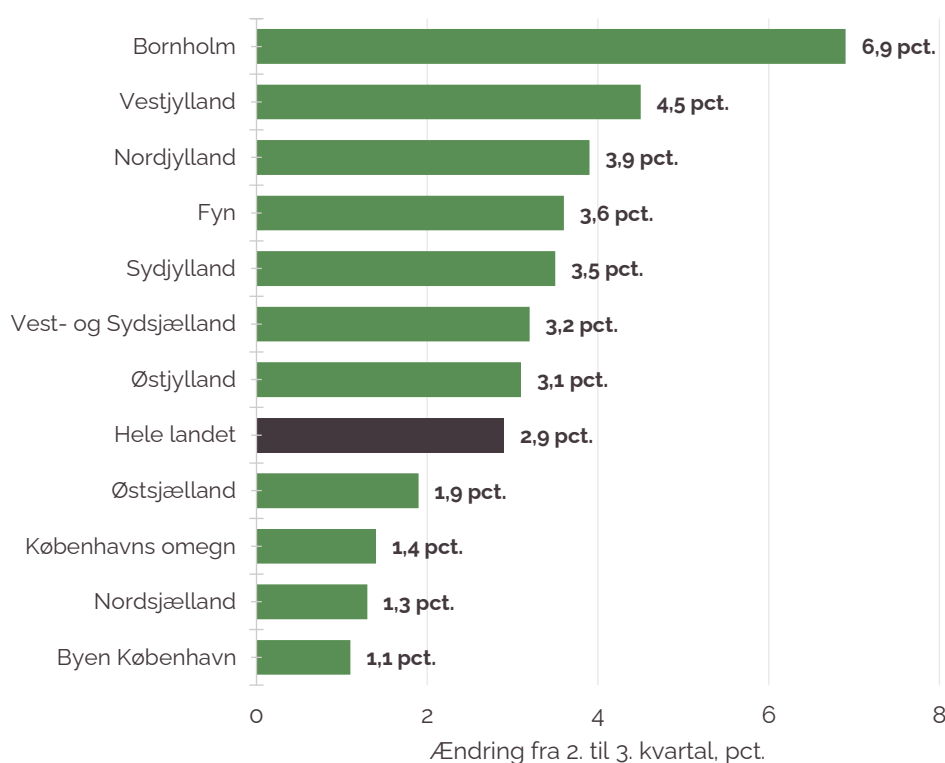
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: KAS300 og egne beregninger.

Note: Se note til ovenstående figur.

Mønstret er bemærkelsesværdigt stabilt: Tredje kvartal har ligget højere end andet kvartal i samtlige ti år i perioden – uanset konjunkturer og corona-år.

Sommerferieeffekten er dog langt fra ensartet i hele landet. I det københavnske samt i de øst- og nordsjællandske landsdele er sommereffekten på ungdomsbeskæftigelsen i handelslivet beskeden. I andre dele af landet er effekten omvendt meget tydelig: På Bornholm steg antallet af unge medarbejdere inden for handel i gennemsnit med cirka 6,9 pct. fra andet til tredje kvartal i årene 2015-2024, i Vestjylland med cirka 4,5 pct. og i Nordjylland med cirka 3,9 pct.

Sommerferieeffekten på unges beskæftigelse inden for handel, fordelt på landsdele, 2015-2024



Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: KAS301 og egne beregninger.

Note: Figuren dækker branchekoden "G Handel" og dermed bredere end blot dagligvarehandlen. Søjlerne viser den gennemsnitlige procentvise ændring i antallet af unge beskæftigede (under 20 år) fra andet til tredje kvartal i perioden 2015-2024.

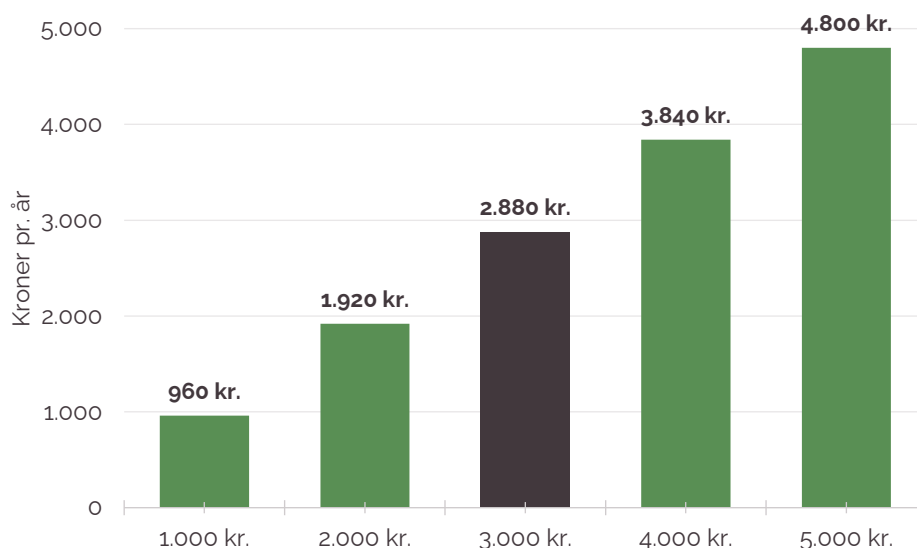
Denne effekt må ikke mindst tilskrives turismen i områderne uden for de større byer, hvor en del dagligvarebutikker skalerer betydeligt op i feriesæsonen. Og turismen har kun fået mere vind i sejlene: 2025 blev endnu et rekordår for dansk turisme med i alt 67,7 mio. overnatninger, og de udenlandske overnatninger nåede det højeste niveau nogensinde. Mange af sommerens gæster – ikke mindst de udenlandske turister – bliver altså mødt af en dansk ungarbejder, når de handler hos den lokale købmænd.²

² Danmarks Statistik (30. april 2026): "Næsten 68 mio. overnatninger i 2025", www.dst.dk/nyt/53518. I alt 67,7 mio. turistovernatninger i 2025 inkl. de mindre overnatningssteder.

Hvad betyder de nye regler i kroner?

Arbejdsmarkedsbidraget udgør 8 pct. af lønnen. For de unge, der typisk tjener under frikortgrænsen og derfor ikke betaler almindelig indkomstskat, var AM-bidraget reelt den eneste skat på fritidsjobbet. Bortfaldet kan derfor mærkes direkte på lønsedlen:

Årlig gevinst for en ungarbejder ved bortfald af AM-bidraget, fordelt på månedsløn



Kilde: Egne beregninger på baggrund af lov om ændring af arbejdsmarkedsbidragsloven m.fl. (L 117, vedtaget af Folketinget den 4. februar 2025), der nedsætter AM-bidragssatsen til 0 pct. for unge til og med det indkomstår, hvor de fylder 17 år. Den almindelige sats er 8 pct. Se www.skm.dk/love/lovforslag/lovforslag-2024-2025/l-117-lov-om-aendring-af-arbejdsmarkedsbidragsloven-ligningsloven-og-lov-om-registrering-af-koeretoer.

Note: Den sorte søjle markerer en typisk ungarbejder i et supermarked med en månedsløn på cirka 3.000 kroner. Beregningen forudsætter 12 måneders beskæftigelse, for et rent sommerjob er gevinsten tilsvarende mindre.

En ungarbejder i et supermarked med en månedsløn på cirka 3.000 kroner³ får således cirka 2.880 kroner mere udbetalt om året. Dertil kommer, at frikortgrænsen – 54.100 kroner i 2026 – betyder, at langt de fleste ungarbejdere nu reelt arbejder helt skattefrit.⁴

For købmanden betyder regelforenklingen samtidig en enklere hverdag: Klarere arbejdstidsregler på tværs af brancher, mulighed for at lade de yngste varetage flere funktioner – f.eks. lettere kasseekspedition – og et opgør med en forældet maskinliste til fordel for en konkret risikovurdering. Det gør det lettere at bemande butikken i højsæsonen, netop dér hvor sammereffekten på de unges beskæftigelse er størst.

³ Medianløn for beskæftigede 17-årige (2021), jf. Danmarks Statistik: "Flere unge med fritidsjob på ti år", Statistisk Tiårsoversigt 2023, www.dst.dk/da/presse/Pressemeddelelser/2023/2023-08-18-over-en-tredjedel-af-unge-har-et-fritidsjob.

⁴ Skattestyrelsen: "Fritidsjob og frikort", www.skat.dk/borger/unge-og-studerende/job/fritidsjob-og-frikort. Frikortgrænsen er 54.100 kr. i 2026 (51.600 kr. i 2025).

Men udviklingen i unges fritidsjob er gået i stå

De nye regler kommer ikke et øjeblik for tidligt. Andelen af 13-17-årige med et fritidsjob er fortsat lavere end før finanskrisen, og Dansk Arbejdsgiverforening har i 2025 påpeget, at fremgangen siden 2014 er gået i stå. Samtidig er der store geografiske forskelle: I kommuner som Varde, Ringkøbing-Skjern og Tønder har op mod halvdelen af de unge et fritidsjob, mens det på Frederiksberg og i Gentofte kun gælder knap tre ud af ti.⁵

Faktaboks: Det samlede billede

- Cirka 50 pct. af de beskæftigede i supermarkederne er unge under 20 år (2024K4)
- Unges beskæftigelse i dagligvarehandlen er steget cirka 23 pct. siden 2015
- Cirka 52.300 unge i butikkerne i tredje kvartal – cirka 1.100 flere end i andet kvartal (+2,2 pct.)
- Størst sommereffekt i handlen: Bornholm +6,9 pct., Vestjylland +4,5 pct., Nordjylland +3,9 pct.
- AM-bidragets bortfald: cirka 2.880 kr. mere om året ved 3.000 kr. i månedsløn

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: KAS300 og KAS301 samt egne beregninger.

Den første fritidsjobsommer under de nye regler bliver derfor en test: Lykkes det at få flere unge ind på arbejdsmarkedet – ikke mindst dér, hvor sommeren kalder på ekstra hænder hos købmanden? Effekten kan først opgøres, når tallene for tredje kvartal 2026 foreligger, DSK følger op.

⁵ Dansk Arbejdsgiverforening (august 2025): "Forskelle i fritidsjob kalder på målrettet kommunal indsats", www.da.dk/politik-og-analyser/beskaeftigelse/2025/forskelle-i-fritidsjob-kalder-paa-maalrettet-kommunal-indsats, samt Danmarks Statistik, Bagtal (4. marts 2025): "Stor stigning i andel af 15-årige med et fritidsjob", www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2025/2025-03-04-stor-stigning-i-andel-af-15-aarige-med-et-fritidsjob.

DSK MENER

Et fritidsjob er for mange unge den naturlige indgang til arbejdsmarkedet – og for rigtig mange sker det hos den lokale købmand. DSK foreslog i 2024 at afskaffe arbejdsmarkedsbidraget for unge under 18 år og at modernisere og forenkle reglerne for unges arbejde. Det har politikerne og arbejdsmarkedets parter nu leveret på – og det fortjener anerkendelse. Det er godt for de unge, godt for købmændene og godt for Danmark.

Men arbejdet er ikke slut.

Derfor foreslår DSK, at

- effekten af AM-bidragsfritagelsen og regelforenklingen følges tæt og evalueres efter den første hele fritidsjobsommer, så gevinsterne dokumenteres, og eventuelle resterende barrierer fjernes
- EU-reglerne om unges arbejde fortsat efterses, så danske forenklinger ikke bremses af forældede EU-krav
- de nye regler formidles aktivt og enkelt til unge, forældre og arbejdsgivere – ikke mindst til den selvstændige købmand med en travl hverdag
- den kommunale ungeindsats bruger de nye vejledningsmuligheder målrettet i de områder, hvor færrest unge har et fritidsjob.

Om dette notat

Dette notat er udarbejdet af De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har eksisteret i over 100 år som brancheorganisation og repræsenterer i dag næsten 1.500 supermarkeder, discountbutikker, nærbutikker og convenience i Danmark. Vi arbejder løbende for at forbedre rammerne for de danske købmænd – også ved at skabe og dele viden og indsigt om emner, der har relevans for købmændenes dagligdag og forretning.

Denne analyse er udarbejdet i juli 2026 af analysemedarbejder Alexander Gjerum Fredbo-Nielsen. Det er tilladt at citere fra denne analyse med henvisning til DSK.